Ziua națională a României a fost între 1866 - 1947 ziua de 10 mai , apoi, între 1948 - 1989 , ziua de 23 august . Prin legea nr. 10 din 31 iulie 1990 , promulgată de președintele Ion Iliescu și publicată în Monitorul Oficial nr. 95 din

1 august 1990, ziua de 1 decembrie a fost adoptată ca zi națională și sărbătoare publică în România.

Această prevedere a fost reluată de Constituția României din 1991, articolul 12, alineatul 2. Opoziția anticomunistă din România a pledat în 1990 pentru adoptarea zilei de 22 decembrie drept sărbătoare națională, fapt consemnat în stenogramele dezbaterilor parlamentare.

Prințul Carol de Hohenzollern-Sigmaringen a depus în ziua de 10 mai 1866 jurământul în fața adunării reprezentative a Principatelor Române Unite. În amintirea acestui eveniment, la 10 mai 1877, tot el a proclamat în fața parlamentului independența de stat a României. În data de 14 martie/26 martie 1881 camerele reunite ale parlamentului au votat transformarea țării din principat în Regatul României. Pentru a marca evenimentul, ziua națională sărbătorită pe 10 mai 1881 a fost una din cele mai spectaculoase serbări din istoria României.
[

După abdicarea forțată a regelui Mihai I în data de 30 decembrie 1947, Camera Deputaților a adoptat legea nr. 363 din 1947, prin care a proclamat Republica Populară Română.

Ziua de 23 august a fost adoptată drept sărbătoare de stat, sub numele de **ziua insurecției armate antifasciste, începutul revoluției populare în România**, cu referire la întoarcerea armelor împotriva Germaniei naziste și arestarea guvernului condus de Ion Antonescu în anul 1944.

În anul 1990, după revoluția anticomunistă din 1989, parlamentul dominat de FSN a refuzat propunerea venită din partea opoziției, de a adopta ziua de 22 decembrie drept sărbătoare națională a României. Pe fondul confruntărilor interetnice de la Târgu Mureș din martie 1990 și a mineriadei din 13-15 iunie 1990, Parlamentul României a adoptat la 31 iulie 1990 legea nr. 10 din 1990, prin care a fost abrogată Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 903 din 18 august 1949 privind declararea zilei de 23 august ca sărbătoare națională și a proclamat în locul ei ziua de 1 decembrie drept sărbătoare națională.

Legea 10 din 1990 nu precizează semnificația sau motivul alegerii zilei de 1 decembrie drept zi națională a României.

Legea adoptată în 1990 de parlamentul dominat de FSN și promulgată de Ion Iliescu a avut în vedere pe de o parte combaterea simpatiilor legate de tradiția monarhică a României, cu sărbătoarea națională istorică pe 10 mai, dar și contracararea solicitării opoziției anticomuniste, de adoptare a zilei de

22 decembrie
drept sărbătoare națională.

Alegerea zilei de 1 decembrie , deși neexplicit, a făcut trimitere la unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România
în
1918
, respectiv la
Proclamația de la Alba Iulia
, care a avut loc la
1 decembrie
1918
. Alegerea acestei zile ca sărbătoare națională a României a fost văzută drept un afront adus minorității maghiare din România
, pentru care ziua de 1 decembrie a însemnat o pierdere politică.

Prima zi națională de 1 decembrie, ale cărei festivități centrale s-au desfășurat în 1990 la Alba Iulia
, a fost marcată de polarizare politică, discursul lui
Corneliu Coposu
, liderul de atunci a obiectivei anticomuniste, fiind întrerupt în mai multe rânduri de huiduieli.

Petre Roman , primul ministru de atunci, s-a arătat încântat de întreruperea repetată a discursului liderului opoziției, ceea ce l-a făcut pe președintele Ion Iliescu să-i dea un semn cu mâna pentru ca să înceteze, gest filmat și difuzat pe larg de mass media.

Dezbaterea publică

Istoricul Neagu Djuvara a arătat într-un interviu acordat TVR în anul 2011 că alegerea zilei de 1 decembrie de către regimul
Iliescu
a fost una conjuncturală, explicând că la 1 decembrie 1918 a avut loc doar unirea
Transilvaniei
și a
Banatului
cu România, pe când celelalte provincii istorice, respectiv
Basarabia
și

Bucovina
, au fost unite la date diferite.

*** wikipedia